

Nättraby Förskolor
Skillingenäs förskola Lillstrumpa
2021-2022

**Plan mot diskriminering och
kränkande behandling**

Inledning

Förskolorna i Sverige ska vila på demokratiska grundpelare och ett förhållningssätt utifrån alla människors lika värde ska genomsyra den pedagogiska verksamheten. Förskolorna är ålagda att arbeta förebyggande och främjande för att skapa trygga och inkluderande miljöer för alla barn oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, allas lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling (Skolverket, 2018, s. 5).

Förskolorna i Nättraby Skolområde omfattas av denna plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolans personal - ansvar och förhållningssätt

- All personal verksam inom förskolans verksamhet har ansvar för att motverka, förebygga och upptäcka handlingar och attityder som kan härledas till diskriminering och trakasserier. Som personal avser vi alla anställda, vikarier och uppdragstagare inom verksamheten. Alla som verkar i förskolan är viktiga som förebilder för de barn som vistas i verksamheten. Därför är förhållningssättet hos de anställda av största vikt för hur barnen ges erfarenheter kring och förståelse för de rättigheter och skyldigheter som bildar det fundament ett demokratiskt samhälle är byggt på.
- Förskolläraren har huvudansvar för att utreda och åtgärda ärenden, samt driva och utvärdera det förebyggande arbetet i förskolan.
- Huvudansvarig för att skollagen och diskrimineringslagen följs är rektor.

Vårt förhållningssätt

Allas lika värde är en självklarhet och en tillgång som vi tar tillvara på.

Förvaltningens förhållningssätt är: *Vi ska skapa förutsättningar för varje barn och elev att nå sina drömmar och bli sitt bästa jag.*

Lagar och styrdokument

Arbetet mot diskriminering och trakasserier regleras i Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) och arbetet mot kränkningar regleras i Skollagen (SFS 2010:800).

Diskrimineringslagen framställer att verksamheten ska bedriva ett systematiskt likabehandlingsarbete vilken ska innehålla åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter för de barn och elever som deltar i eller söker till verksamheten.

Skollagen (SFS 2010:800) anger att verksamheten ska upprätta en årlig plan mot kränkande behandling med angivna åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Barnets demokratiska rättigheter stärks i och med att *Barnkonventionen* (UNICEF, 2009) antogs som lag år 2020 och i den framgår bland annat barnets rätt till att inte utsättas för diskriminering och rätten till att få uttrycka sin mening samt att:

Artikel 1

I denna konvention avses med barn varje människa under 18 år, om inte barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller barnet.

Artikel 2

Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Läroplanen för förskolan Lpfö18 (Skolverket, 2018) anger att utbildningen ska främja barnens förståelse för värdet av en kulturell mångfald samt att vara öppna för att människor tänker, talar och tycker olika. Utbildningen ska vila på ett demokratiskt fundament och ett värdegrundsarbete ska genomsyra den dagliga verksamheten på förskolan där barnen ska ges förutsättningar att utveckla empati och omtanke om andra.

Källor

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter (2009). Stockholm: UNICEF Sverige.

SFS 2008:567 (2008). *Diskrimineringslagen*. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet.

SFS 2010:800 (2010). *Skollagen*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan Lpfö18*. Stockholm: Skolverket.

Främjande arbete

Barns delaktighet i värdegrundsarbetet:

Genom barnråd samt i samtal och dialog ska barnen göras delaktiga i värdegrundsarbetet. Deras idéer och tankar ska tas tillvara på i det pågående arbetet och de ska ges möjligheter till att påverka rutinsituationer och aktiviteter. Deras röst ska tas tillvara och lyssnas till när det gäller utformandet av den pedagogiska miljön både ute och inne

Personalens delaktighet

Genom fokusgrupper, PRU-dagar (pedagogik, reflektion, utveckling) och APT skapas delaktighet för pedagogerna i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Värdegrundsmålet/målen för denna plan är integrerat och utvärderas var fjärde vecka i arbetsplanen som löper med under hela verksamhetstiden. Detta eller dessa utvalda mål ska ständigt vara i fokus för varje pedagog i dialog med barnen och andra pedagoger. Med hjälp av förskolornas årshjul där gången för det systematiska kvalitetsarbetet (SKA-arbetet) synliggörs, förtydligas vilket fokus värdegrundsarbetet ska ha för en viss period. Här anges det när förskolorna ska arbeta förtydligande med exempelvis Barnkonventionen (UNICEF, 2009), Stopp min kropp (www.raddabarnen.se) och Rocka Sockorna (www.svenskadowndforeningen.se).

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Planen arbetas igenom på föräldramöten, information sprids genom månadsbrev, förskolans hemsida och på sociala medier för vårdnadshavares möjlighet till inflytande och delaktighet. Planen ska finnas lättillgänglig i de områden på förskolan där vårdnadshavare ofta vistas exempelvis i barnens hall eller på en informationstavla/vägg. Vid hämtning och lämning finns möjlighet till dialog med förskolans personal kring olika värdegrundsfrågor

Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Genom samtal och dialog ska värdegrundsfrågor ständigt ligga i fokus i arbetet med barnen. Ett lyhört och inlyssnande förhållningssätt hos förskolans pedagoger ska vara ett sätt att fånga upp och ta tillvara på barns tankar och erfarenheter kring dessa frågor och tas på största allvar om barnen ger uttryck för eller visar på upplevelse av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Stödmaterial för kartläggning är LEVLA och VÄXA två verktyg för undersökande och utvärderande av lärmiljöer och barns olika kontext.

Hur skapar förskolan förutsättningar för varje enskilt barn att utveckla förståelse i riktning mot de utvalda värdegrundsmålen? När ska arbetet göras och vem ansvarar?

Skillingenäs förskola avd. Lillstrumpa kommer att arbeta med läroplansmål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling.

Vi arbetar mot målet genom att barnen under läsårets projektet om Babblarna får möta Doddo som symboliserar social kompetens och Lillstrumpans värdegrundsarbete. Barnen kommer möta Doddo i smågrupper för att ge varje barn möjlighet till mer språkutrymme och stärka jaget för att så småningom kunna känna sig trygg i ett större sammanhang. Vi gör valet att, i ateljen, tillsammans skapa Doddos kompishjärta. I kompishjärtat synliggör vi varje barn på Lillstrumpa genom att trycka deras händer i blå färg, lik Doddo. Under processen med kompishjärtat ger vi barnen möjlighet och tid att få reflektera samt på sitt eget sätt kommunicera om hur man är en bra kompis. I hjärtat samlar vi upp tre ord som vi lägger lite extra fokus på under värdegrundsarbetet. Orden förstärker vi med bilder och tecken.

Ansvarig för att detta arbete sker är förskollärare men alla verksamma inom förskolans verksamhet har skyldighet att aktivt verka för allas lika värde. Detta värdegrundsarbete ska ske kontinuerligt under hela läsåret och genomsyra det dagliga arbetet tillsammans med barnen

Genom återkommande reflektion i arbetslagen med utmanande frågor som grund, ska pedagogernas förhållningssätt, värdegrund och pedagogiska metoder kollegialt processas, förbättras och utvecklas

Skillingenäs förskola arbetar med detta genom att: på husmöten reflektera tillsammans över förskolans utvalda värdegrundsord FÖRHÅLLNINGSSÄTT, BARNNS ERFARENHETER OCH INTRESSE samt TRYGGHET enligt EPA modellen. Dessa värdegrundsord ska stärka ett gemensamt förhållningssätt för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande. Verksamheten ska presentera planen för nyanställda och vikarier.

Denna plan mot diskriminering och kränkande behandling gäller under perioden 210801-220731

Förankring av planen

Förankring av planen sker kontinuerligt under hela läsåret vid APT, arbetslagsmöten,

barnhälsoteam. Rutin för förankring av planen hos nyanställda och vikarier finns på varje förskola. Vårdnadshavare tar del av förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling vid föräldramöten, forum för samråd och via förskolans hemsida. Löpande information från pedagogerna kommer kontinuerligt via månadsbrev/sociala medier och utvecklingssamtal.

Utvärdering

Det pedagogiska arbetet kring det utvalda läroplansmålet utvärderas och analyseras i arbetslagens pedagogiska planering en gång i månaden. Utvärdering av planen sker i maj varje år enligt årshjulet för SKA. Utvärderingen ska leda oss fram till ett nytt mål under Normer och värden i Lpfö 18 att sträva mot under kommande läsår.

Delaktiga vid utvärdering

Personalen utvärderar och följer upp arbetet utifrån planen vid samtliga utvärderingar som görs under läsåret enligt SKA-hjulet. Rektor gör en analys för vidare åtgärd.

Planen utvärderas under vårens sista Forum för samråd (föräldraråd) tillsammans med sittande representanter.

Utvärdering av planen

Datum för utvärdering:

- **Strävansmål/kriterier**
- **Hur har vi följt upp? Vilket resultat ser vi?**
- **Vilka aktiviteter och metoder har använts? Analys**
- **Vad blir nästa steg? Hur ska vi nå målen läsåret 2021/2022?**

Ansvarig för utvärdering: Förskollärare

Definitioner

Diskriminering: Diskriminering innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. (Källa Skolverkets allmänna råd” Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”)

Trakasserier: Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling: Kränkande behandling är uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns värdighet, exempelvis ur ett socioekonomiskt eller sociokulturellt perspektiv.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Att någon är pojke, flicka, kvinna eller man. Även transsexuella personer alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra sin juridiska könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. I förskolan ska varje enskilt barn få möjligheten att utmanas, utvecklas och lära utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Etnisk tillhörighet

Med diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. För barnen i förskolan kan detta innebära att barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla sitt modersmål samt det svenska språket och att förskolan ska synliggöra olika kulturer i arbetet med barnen.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Religion eller annan trosuppfattning

Med trosuppfattning avses olika religiösa uppfattningar som är jämförbara med religion t ex buddism och ateism. Politiska, etiska och filosofiska åsikter skyddas inte av lagen.

Sexuell läggning

Homosexualitet, bisexualitet, heterosexuallitet dvs om du bli kär i personer av samma kön, båda könen eller motsatt kön som dig själv.

Könsöverskridande identitet

Med könsöverskridande identitet eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som man eller kvinna eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön samt omfattar individens mentala och självupplevda könsbild .

Ålder

Skydd mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormer kan se olika ut i olika sammanhang. För barnen i förskolan innebär det att de ska bemötas utifrån sina intressen, förmågor och kunskaper, inte utifrån ålder.

Kontaktuppgifter dit vårdnadshavare kan vända sig

Rektor Charlotta Lindquist charlotta.lindquist@karlskrona.se

Rektor Maria Persson maria.persson@karlskrona.se

Rutiner för att upptäcka och ingripa vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Varje kränkning/diskriminering ska omgående anmälas till rektor enligt gällande rutiner på intranätet.

Dokumentation vid kränkning och diskriminering– arbetsmaterial för pedagogerna

Personuppgifter:

Person som är utsatt:

Namn.....

Person som har utsatt annan:

Namn.....

Händelse:

Vidtagna åtgärder:

Planerade åtgärder

Ansvarig för uppföljning: